

men Resultatet bliver, at Byrden kommer til at hvile paa de enkelte Sogne i Kjøbenhavn i Stedet for paa Byen i dens Helhed, og jeg for mit Vedkommende har ment, at en Fordeling paa hele Kjøbenhavn var at foretrække. Endnu skal jeg kun tilføje, at naar der er blevet anført de store Tal, 80—100,000 Kr. eller endogsaa, naar det blev $\frac{1}{5}$ pCt., 190—200,000 Kr., saa ser det jo meget stort ud. Men man kan ogsaa anføre Tallet paa en anden Maade og sige: Det hele, der under nogen Omstændigheder kan blive Tale om, er 2 pro Mille, d. v. s., naar der haves en skattepligtig Indtægt af 2,000 Kr.: 4 Kr. om Aaret, som Regeringen kan paalægge paa egen Haand, er det kun 1 pro Mille, d. v. s. 1 Kr. af hver 1,000 Kr. skattepligtig Indtægt; saaledes ser Tallet jo adskilligt mindre ud. Det forekommer mig unøgteligt, at saa længe vi ikke have faaet Kirkens Forfatning ordnet ved Lov, og saa længe Forholdet er, som jeg forleden sagde, af den Beskaffenhed, at der ikke kan være Udsigt til at faa en tilfredsstillende Ordning for det første, kan det dog i hvert Fald ikke gaa an, at vi faa Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse til at være lovgivende med Hensyn til de kirkelige Omraader, thi det er den virkelig ikke valgt til og ikke skikket til. Og dette vilde jo virkelig blive Forholdet, hvis intet kunde gøres uden Kommunalbestyrelsens Anbefaling eller Samtykke. Det blev jo saa Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, som blev den raadende, og det tror jeg ikke, man kan paavise nogen Lovhjemmel til.

N. I. Jensen: Foranlediget ved de meget stærke Udtalelser, der fremkom fra den højtærede Kultusminister, kunde jeg dog have Lyst til at sige et Par Ord. Anledningen til dette Lovforslag er jo rimeligvis i alt væsentligt den, at man vil søge at faa flere Penge til at bygge ny kjøbenhavnske Kirker for. Hvis det ikke var Tilfældet, vilde det Forslag, som her behandles, rimeligvis ikke være blevet forelagt, i det mindste ikke i den Form. Jeg tvivler jo ikke om, at der hos mange Medborgere her i Kjøbenhavn er en meget stærk Stemning for at faa ny Kirker, flere Kirker, mange Kirker, men det er lige saa vist en Kendsgerning, at den største Del af Befolkningen her i Kjøbenhavn ikke er stemt i den Retning, og i den Anledning vil jeg erindre den højtærede Minister om et Ord af en af hans gamle og meget ansete Kolleger, afdøde Biskop Martensen. Han siger, at Tvangsforanstaltninger, som skulle tilvejebringes, uagtet der ikke findes

nogen tilsvarende Sindsstemning hos Befolkningen, ikke ville finde Rod og kun ville gøre Skade. Jeg tror, at det kunde være meget rigtigt at lægge sig et saadant Ord paa Sinde, naar der her er Tale om at foretage Lovforandringer, som tilsigte en meget betydelig Udgift til ny Kirker her i Kjøbenhavn. Det er jo dog Formaalet hermed, at Kristenlivet her i Kjøbenhavn skulde udvikle sig langt fyldigere og stærkere, end det har været hidtil, men dersom man nu faar en saadan Lov, tror jeg, at det skal vise sig, at den har lige den stik modsatte Virkning. Jeg tror ikke, den vil virke i den Retning, naar man paa den Maade vil paatvinge Kjøbenhavnerne en hel Del Kirker og en hel Del Udgifter til disse Kirker, som de nu en Gang ikke ønske, i det mindste ikke for Tiden. Jeg tror, det vilde være bedre, om man i saa Henseende vilde have lidt mere Taalmodighed og vente, til Stemningen noget forandrede sig i saa Henseende. Derved vilde man gavne den Sag meget mere end ved saaledes at trænge paa, som man nu for Tiden gør. Jeg tror sikkert ikke, det er heldigt, at Kirkespørgsmaalet her i Kjøbenhavn Aar for Aar skal drages frem ved Borgerrepræsentantvalgene, idet det jo maa anses som en væsentlig Faktor i den Bevægelse, der foreligger ved Valgene, saaledes at Udfaldet af Valgene her i Kjøbenhavn maaske for en væsentlig Del beror paa den Stemning, der i saa Henseende er sat i Bevægelse. Jeg synes ikke, det kan være overflødigt, naar man har Interesse for Kristendommen og dens Udvikling her i Landet, at man saa ogsaa tager saadanne Spørgsmaal i Betragtning. Præsterne maa jo dog være bevæbnede med en Del kristelig Taalmodighed, skulde man mene, og naar de have Erfaring for, at Stemningen ikke er til Stede for disse Foranstaltninger, burde de være saa kloge og fornuftige, at de ikke søgte paa den Maade, de nu gøre, at fremtvinge disse Foranstaltninger. Naar det imidlertid endelig kommer til det Resultat, at man fra alle Sider kan blive nogenlunde enig om at bygge flere Kirker her i Kjøbenhavn, ja saa er jeg enig med Lovforslaget i, at det er Kjøbenhavnerne selv, der væsentlig maa betale disse Kirker. Det bør ikke være Mening, at der skal gives Penge dertil rundt omkring i Landet, og heller ikke, at Staten skal give det store Bidrag til disse Kirker. For saa vidt er jeg enig med Lovforslaget i, at det er rigtigt, at Udgiften i saa Tilfælde bliver paalignet Menighederne i Kjøbenhavn, og at det er dem, der maa udrede det væsentlige Bidrag